

Προτάσεις Για Κοινό Πρόταγμα,
Πολιτικό Πρόγραμμα,
Για Την Επαναστατική Προοπτική

ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΑΥΤΑΡΚΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑ

Πλατφόρμα για την Αυτονομία, Αυτάρκεια, Ισότητα

*Επειδή όποιος επιθυμεί και δεν πράττει τρέφει μέσα
του την πανούκλα, πριν μου μιλήσεις για επανάσταση,
άλλαξε πρώτα την καθημερινότητα σου.*

Ηράκλειο
καλοκαίρι 2013

Εισαγωγικό σημείωμα

Τρεις είναι οι αφηγήσεις που παρατάσσονται στο πολιτικό πεδίο σήμερα· κάθε μια από αυτές φιλοδοξεί να κυριαρχήσει και να διαμορφώσει τους όρους μετάβασης στη «νέα ελληνική πραγματικότητα» και στο «νέο οικονομικό μοντέλο παραγωγής».

Η μία, αυτή του κυρίαρχου μεν, χρεοκοπημένου δε, πολιτικού συστήματος εξαντλεί το όραμά της στους άξονες σταθερότητα και ανάπτυξη. Με σταθερότητα να σημαίνει υποτέλεια, εξαθλίωση, δουλικότητα και ανάπτυξη να σημαίνει ξεπούλημα, ιδιωτικοποιήσεις, φορολογική αφαίμαξη, φτηνό και επισφαλές εργατικό δυναμικό κτλ.

Η δεύτερη, αυτή της επίσης χρεοκοπημένης αριστεράς, ασταθής και μετέωρη, αρκείται να κάνει αντιπολίτευση και να ευαγγελίζεται μια προ πολλού περασμένη σοσιαλδημοκρατική περίοδο. Μια αφήγηση με επίκεντρο την ήπια διαχείριση της κρίσης, τη φορολόγηση της εκκλησίας και της μεγαλοαστικής τάξης, δίχως να λαμβάνει υπ' όψιν (στην καλύτερη περίπτωση) πως τα κεφάλαια αυτής είναι μεταφερόμενα και διεθνοποιημένα. Αυτό που κάνει την πρόταση της αριστεράς να είναι τόσο δημοφιλής ώστε να βρίσκεται κοντά στην εξουσία, είναι η υπόσχεση της αποκατάστασης των αδικιών. Αυτό που κάνει την πρόταση αυτή αφερέγγυα, σχεδόν γελοία θα λέγαμε, είναι το ερώτημα του πώς θα γίνει αυτό σε ένα εκ φύσεως άδικο σύστημα και δίχως να έρθει σε ρήξη με αυτό και τους διεθνείς οργανισμούς του (ΕΕ – ΔΝΤ κτλ).

Η τρίτη, αυτή της φασιστής ακροδεξιάς, επενδύει στα πιο οπισθοδρομικά και σκοτεινά ένστικτα μιας αλλοτριωμένης κοινωνίας, με το να υπόσχεται τάξη και ασφάλεια βάσει μιας εθνικής ταυτότητας που ανέκαθεν ήταν εργαλείο κατασκευής του μύθου της συλλογής ταύτισης στα πλαίσια της ανάγκης να αμυνθεί κανείς στην προσβολή από ένα εξωτερικό εχθρό. Η νοσταλγία για στρατιωτικά καθεστώτα, ολοκληρωτισμό και στρατιωτικοποιημένες κοινωνίες βρίσκει αντίκτυπο στα αποπροσανατολισμένα λούμπεν στοιχεία αλλά και στα εναπομείναντα στοιχεία των εποχών εκείνων. Ο εφιάλτης ξαναζωντανεύει καθώς οι ηττημένοι της μεταπολίτευσης ετοιμάζονται για τη ρεβάνς τους.

Ηγεμονία του φαντασιακού

Όσο διαφορετικές κι αν μοιάζουν οι τρεις αυτές αφηγήσεις, τοποθετούνται όλες ακριβώς στο ίδιο πλαίσιο, αυτό του καπιταλιστικού συστήματος, ο θρίαμβος του οποίου (ειδικά μετά την κατάρρευση των κομμουνιστικών ολοκληρωτικών καθεστώτων) έχει σαρώσει τη φαντασία όλου σχεδόν του πληθυσμού στον πλανήτη, έχοντας σαρώσει βέβαια και την ίδια τη βιωσιμότητά του. Ο καταπληκτικός μύθος του καπιταλισμού που ισχυρίζεται πως φέρνει ευμάρεια και ευκαιρίες για όλους, μπορεί να είναι εφαρμόσιμος για ένα όλο και μικρότερο πληθυσμιακό κομμάτι, εις βάρος όλων των υπολοίπων και του περιβάλλοντος, παρ' όλα αυτά κυριαρχεί. Έτσι άλλωστε είναι οι μύθοι, εμπεριέχουν πάντα ένα πολύ μικρό κομμάτι αλήθειας. Η εξαθλίωση, που αποτελεί βίωμα για σχεδόν το 90% του παγκόσμιου πληθυσμού, φαίνεται να μην είναι αρκετή ώστε να αποδομήσει αυτή την κυριαρχία πάνω στο φαντασιακό. Έτσι σήμερα ελάχιστοι είναι αυτοί που μπορούν να φανταστούν κάτι πέρα από τον καπιταλισμό.

Πρόταγμα - Πρόγραμμα

Το ζήτημα αυτό είναι θεμελιώδες και απαιτεί τη σκιαγράφηση-εικονογράφηση ενός διαφορετικού κόσμου, μιας άλλης κοινωνίας, μιας άλλης οικονομίας. Μιας αφήγησης ανταγωνιστικής και όχι συμπληρωματικής στον καπιταλισμό. Η αφήγηση αυτή δε χρειάζεται να εφευρεθεί εκ νέου, υπάρχει τόσο στο παρελθόν όσο και στο παρόν. Αυτό που είναι απολύτως απαραίτητο είναι να διατυπωθεί συνολικά σε μια μορφή προτάγματος-προγράμματος, ώστε να συνδέσει όλα τα επί μέρους εγχειρήματα-κινήματα-κινήσεις, όλες αυτές τις δημιουργικές αρνήσεις, κάτω από μια κοινή προοπτική που θα είναι σε θέση να εισβάλλει δυναμικά στο πολιτικό πεδίο και να διεκδικήσει την αντιεξουσία, η οποία δεν είναι τίποτε λιγότερο από το να διαμορφώνουμε την πολιτική σύμφωνα με τις πραγματικές μας ανάγκες. Θεωρούμε πως σε καμία περίπτωση δεν βρισκόμαστε στο σημείο μηδέν. Οι κοινωνικοί αγώνες και η δυναμική τους τα τελευταία χρόνια, όσο και τα χαρακτηριστικά τους, μας επιτρέπουν να είμαστε αισιόδοξοι (παρά την προσωρινή υποχώρησή τους). Είναι τεράστιο το εύρος, η ποικιλία και η δυναμική όλης αυτής της κινητικότητας, στη βάση της κοινωνίας. Τεράστιο επίσης είναι το εύρος των υποκειμένων που είναι θετικά προσκείμενα σε αυτά.

Αυτό που μένει είναι να εμπλουτίσουμε την αντιπαράθεση και άρνηση, που οριζοθετείται από μόνη της αν δεν στοιχειοθετεί τα «θέλω» της. Ανάλωση δυνάμεων επίσης είναι να διεκδικεί κανείς καλύτερους όρους εκμετάλλευσης, πόσο μάλλον τη σημερινό ημέρα που καμία υποχώρηση δεν είναι εφαρμόσιμη από μεριάς του συστήματος.

Το ζητούμενο σήμερα είναι όλες αυτές οι δυνάμεις της κοινωνίας που έχουν οριζόντιες δομές, που στον πυρήνα τους έχουν την αλληλεγγύη και τον αντικαθεστωτικό αγώνα, να συνταχθούν, όχι σε ένα οργανισμό-κόμμα, αλλά σε ένα δίκτυο που θα έχει ένα διατυπωμένο όραμα το οποίο θα διαχυθεί σε όλη την επικράτεια και το οποίο θα είναι διακριτό σε όλων των ειδών τις κινήσεις, το οποίο θα προτάξει απέναντι στην αστική δημοκρατία και τον καπιταλισμό το τρίπτυχο Αυτονομία, Αυτάρκεια, Ισότητα.

Ποιοι είμαστε;

Είμαστε μια ομάδα ανθρώπων με παρουσία στους κοινωνικούς αγώνες του παρελθόντος και του σήμερα, με πολιτική δράση γύρω από τα αναρχικά-αντεξουσιαστικά προτάγματα. Παρακολουθήσαμε εδώ και καιρό την εξέλιξη των πολιτικών και κοινωνικών εγχειρημάτων μέσα στην περίοδο της κρίσης και προσπαθήσαμε να **σκιαγραφήσουμε** τα αδιέξοδα και τις προβληματικές που αυτά παρουσιάζουν. Προβληματικές που αφορούν:

A) Την σχετικά αναποτελεσματική διάδοση των προταγμάτων που θέτουν τα εγχειρήματα αυτά.

B) Τη δυσανάλογα μικρή ενεργή συμμετοχή σε αυτά τα αυτοοργανωμένα σχήματα σε σύγκριση με την πολλαπλάσια αύξηση του κόσμου που βλέπει θετικά τα ανατρεπτικά και αντιεραρχικά προτάγματα που αυτά πρεσβεύουν.

Επιπλέον, θέσαμε κάποια ερωτήματα ως προς το πώς πρέπει να εξελιχτούν οι πρακτικές και τα προτάγματα μας για να λυθούν τα παραπάνω προβλήματα αλλά και για το πώς θα ξεφύγουμε από το μοιρολατρικό κυνήγι των καταστάσεων για να προωθηθούμε σε πιο πρωτοποριακό, καθοριστικό ρόλο εντός των κοινωνικών κινημάτων.

Τι θέλουμε να κάνουμε;

Τα ερωτήματα αυτά μας ώθησαν στην προετοιμασία για τη δημιουργία μιας πρότασης που θα προσπαθήσει να απαντήσει με τη μορφή, τη λειτουργία και τους στόχους της στα παραπάνω ζητήματα.

Επιδιώκουμε τη δημιουργία ενός δικτύου το οποίο θα προσπαθήσει να συνενώσει σε ένα οριζόντιο πλέγμα τις δομές εκείνες που προσπαθούν στο πολιτικό αλλά κυρίως στο κοινωνικό πεδίο να πραγματοποιήσουν τα προτάγματα της αυτονομίας,

της αυτάρκειας και της ισότητας. Επιπροσθέτως, θέλουμε ο κόσμος που συμμετέχει ενεργά σε αυτές τις διαδικασίες να μπορεί να βρει το χώρο να ενσωματωθεί και να συμπράξει μαζί μας σε αυτόν τον σχηματισμό προς την κοινωνική διασπορά των προταγμάτων μας (Α-Α-Ι). Θεωρούμε θεμιτό και απαραίτητο παράλληλα με οποιαδήποτε μεγάλη κοινωνικό-πολιτική αλλαγή να δημιουργούνται οι δομές που θα ανταποκρίνονται στα προτάγματα μας και στην κοινωνία που οραματιζόμαστε. Δηλαδή δε στοχεύουμε σε μια απλή “διαχείριση” της φτώχειας μέσα στον καπιταλισμό, αλλά στον ριζικό μετασχηματισμό της κοινωνίας.

Παράλληλα, ως στόχο μας έχουμε θέσει την ενεργή συμμετοχή και την ενδυνάμωση όλων αυτών των ίσως μερικών (ως προς τους στόχους και τη θεματική) εγχειρημάτων αλλά πάντα μέσα από μια συνολικότερη, ευρύτερη σκοπιά. Τη σκοπιά της συμπλήρωσης του μωσαϊκού εκείνου που θα αποτελέσει την συνολική ανατρεπτική πρόταση για τον εναλλακτικό τρόπο οργάνωσης της κοινωνίας. Ταυτόχρονα, το μωσαϊκό αυτό θα είναι και ένα βασικό επιχείρημα για τη βιωσιμότητα αυτού, αφού θα αποτελείται από κομμάτια που προσπαθούν να πραγματώσουν αυτή την εναλλακτική οργάνωση στο δυστοπικό σήμερα.

Σε ένα δεύτερο επίπεδο, για μας είναι σημαντική η αποσαφήνιση των στόχων μας αλλά και του μονοπατιού που θεωρούμε ότι είναι ικανό να μας οδηγήσει στην πραγμάτωση του τριπτύχου. Η διαδικασία αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση ενός σαφούς πολιτικού προγράμματος που θα κάνει τους στόχους μας χειροπιαστούς και πιο εύκολα προσεγγίσιμους από ανθρώπους που τώρα προσπαθούν να τους ψηλαφίσουν. Το πολιτικό αυτό πρόγραμμα θα δίνει επιπλέον μια σταθερότητα και μια συνέπεια ως προς το πολιτικό περιεχόμενο αυτού του δικτύου, κάτι που θεωρούμε ότι σε ένα επίπεδο (αυτό του θεωρητικού πυρήνα) πρέπει να είναι συμπαγές, καθώς αναγνωρίσαμε ότι μια προβληματική των υπαρχόντων ανατρεπτικών δομών είναι ότι δεν διατηρούν μια σταθερότητα στο πολιτικό τους περιεχόμενο και στους στόχους που έχουν θέσει.

Ως προς τη σύσταση του κόσμου που θέλουμε να πλαισιώσει αυτό το δίκτυο, στο μυαλό μας έχουμε ένα αρκετά πλατύ σχήμα που να μην εγκλωβίζεται σε ιδεολογικές αγκυλώσεις και παγιωμένες θέσεις συγκεκριμένων πολιτικών χώρων. Η πολιτική συμφωνία θα επιτυγχάνεται με την αποδοχή του θεωρητικού μας πυρήνα και του τρόπου που θέλουμε να δράσουμε ως προς αυτό.

Πώς θέλουμε να το πετύχουμε;

Το Σεπτέμβρη θα ανοίξει ένας νέος κύκλος αυτού του εγχειρήματος.
Ειδικότερα :

1. Σε πρώτο στάδιο, σκοπός μας είναι να βρεθούμε με τους ανθρώπους που θεωρούν τους εαυτούς τους μετόχους του παραπάνω θεωρητικού πλαισίου και επιθυμούν να συμπράξουμε για τη διερεύνηση, τη διεύρυνση και την πραγμάτωση του. Ανθρώπους, με τους οποίους έχουμε βρεθεί σε πολιτικούς αγώνες ή άλλους που με τον καθημερινό τους αγώνα προσπαθούν να πραγματώσουν την αυτονομία, την αυτάρκεια και την ισότητα. Σε αυτό, στόχος είναι να αποκτήσουμε ένα συμπαγή πυρήνα, τόσο σε επίπεδο περιεχομένου/λόγου, όσο και σε επίπεδο πράξης και να διευρύνουμε τον κύκλο μας, άρα και τη δυναμική μας. Όταν αναφερόμαστε σε περιεχόμενο, εννοούμε την ανάπτυξη ενός πολιτικού προγράμματος, που δε θα

εξαντλείται σε συγκεκριμένα προτάγματα, αλλά θα περιγράφει το σχηματισμό και τις διαδικασίες που θα ακολουθηθούν μέχρι να δημιουργηθεί ένας σχηματισμός βάσης, καθώς και μια σαφής στοχοθεσία που θα σχετίζεται με την ανατροπή του υπάρχοντος συστήματος. Όταν λέμε πράξεις, εννοούμε τη δημιουργία δομών συνδεδεμένων με την επιβίωση μας, στηριζόμενων στο Α-Α-Ι, και συμμετοχή σε ή σύμπραξη με κοινωνικά εγχειρήματα, καθώς και δημιουργία νέων.

2. Το δεύτερο στάδιο ξεκινάει όταν θα έχουμε διευρυνθεί αριθμητικά. Με αυτή την αλλαγή κλίμακας, αλλάζουμε και τον τρόπο που δρούμε καθώς έχει αλλάξει και η δυναμική της ομάδας. Σε αυτό το στάδιο αποδεσμευόμαστε από την «κεντρικότητα» της ομάδας προσπαθώντας να διευρύνουμε την απεύθυνση, τη δράση μας και την κλίμακά μας: για παράδειγμα, μια ομάδα που ξεπερνάει τα 80 άτομα, θα μπορούσε να χωριστεί σε ομάδες εργασίας που να ασχολούνται με τον κοινό κλάδο ενασχόλησης ή την ιδιότητα των μελών που την απαρτίζουν. Στόχος του σταδίου αυτού συνεχίζει να είναι η σταθεροποίηση των μελών μέσα από συμμετοχή και δέσμευση, η δημιουργία ενός σαφούς πολιτικού προγράμματος, όπως και η εγκαθίδρυση δομών που θα αποδεικνύουν έμπρακτα την εφαρμοσιμότητα του Α-Α-Ι.

3. Στο τρίτο στάδιο περνάμε όταν η δυναμική μας σε επίπεδο μελών και εμβέλειας δράσεων έχει αυξηθεί, επιτρέποντάς μας να παίξουμε δυναμικότερο ρόλο στους κοινωνικούς αγώνες μέσω μιας σαφούς οργανωτικής δομής, και όχι μιας ασφαλούς ομαδοποίησης. Στόχος αυτού του σταδίου είναι δυναμική παρέμβαση στο κοινωνικό γίγνεσθαι και την κεντρική πολιτική σκηνή, μέσω δυναμικών και πραγματωμένων πρωτοποριακών προταγμάτων. Αυτά θα συμβάλλουν στην κατάκτηση μιας πολιτικής αυτονομίας όταν θα έχουν ανατρεπτικά χαρακτηριστικά και θα σχετίζονται με κοινωνικές ανάγκες (Εργασία, Παιδεία, Υγεία, Περιβάλλον, Πολιτισμός).

Σε όλα τα παραπάνω στάδια, η συγκεκριμενοποίηση των πρακτικών καθώς και η διαμόρφωση του πολιτικού προγράμματος θα γίνεται με τη συμβολή όλων των μελών. Επίσης, θεωρούμε δεδομένο ότι τα μέλη του σχηματισμού αυτού θα συμφωνούν με την ανάγκη της πραγμάτωσης του Α-Α-Ι, δε θα αρκούνται σε μια ασαφή καταγγελία του σημερινού πολιτικοκοινωνικού συστήματος αλλά θα επιδιώξουν έμπρακτα μέσω αυτού του εγχειρήματος την ανατροπή του

Η Αυτονομία

Είναι το αντίθετο της ετερονομίας. Δηλαδή το να καθορίζει κάποιος άλλος τους νόμους που καλούμαστε να εφαρμόσουμε στη ζωή μας. Αυτονομία λοιπόν είναι το να καθορίζεις ο ίδιος (ή ένα κοινωνικό σύνολο) τους νόμους. Εδώ ο νόμος δεν έχει τη δικονομική ή ποινική έννοια, αλλά αυτή που αφορά την ίδια τη λειτουργία του ατόμου, του κοινωνικού συνόλου και των δραστηριοτήτων του. Σήμερα βιώνουμε το αντίθετο. Οι αποφάσεις που αφορούν σχεδόν κάθε πτυχή της καθημερινότητάς μας λαμβάνονται εκατοντάδες ή και χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά μας και η δυνατότητα να τις επηρεάσουμε είναι ισχνή. Συνεπώς, εάν θέλουμε να αλλάξουμε την κατεύθυνση των πραγμάτων, ο στόχος δεν μπορεί να είναι άλλος από το να επανακτήσουμε τη δυνατότητα να λαμβάνουμε και να ελέγχουμε την πραγματοποίηση των αποφάσεων που μας αφορούν. Η απόκτηση μιας τέτοιας δυνατότητας έχει κάποιες θεμελιώδεις προϋποθέσεις που πηγάζουν από το άτομο και φτάνουν ως το επίπεδο του συνόλου της κοινωνίας ή τουλάχιστον μιας σχετικής πλειοψηφίας.

Προϋπόθεση 1η: Χειραφέτηση

Το σημαντικότερο επίτευγμα, που είναι ταυτόχρονα και το ισχυρότερο όπλο του κυρίαρχου πολιτικού και πολιτισμικού συστήματος, είναι η επιτυχημένη διαίρεση της κοινωνίας σε υποσύνολα, μέχρι τον πυρήνα της, το άτομο. Η μακροχρόνια και μελετημένη κατασκευή του σημερινού υπηκόου, που είναι απομονωμένος και ανίσχυρος, που δεν ενδιαφέρεται για τα κοινά, την πολιτική, την κοινότητα του (αν έχει), που αναθέτει μετά χαράς σε επαγγελματίες πολιτικούς την τύχη του και δεν ενδιαφέρεται παρά μόνο για το εαυτό του, είναι αυτό που στην αρχαία Ελλάδα σχαινόntonτουσαν και αποκαλούσαν ιδιώτη, το αντίθετο δηλαδή του πολίτη.

Εάν λοιπόν πραγματικά θέλουμε να αλλάξουμε την κατάσταση, θα πρέπει πρώτα απ' όλα να αλλάξουμε τους εαυτούς μας, να ξαναγίνουμε πολίτες, να ενεργοποιηθούμε, να σκεφτούμε, να κουβεντιάσουμε, να πράξουμε, να χειραφετηθούμε.

Να θελήσουμε να πάρουμε την κατάσταση στα χέρια μας. Αυτό δε γίνεται με μια ψήφο κάθε τέσσερα χρόνια, αλλά με ένα καθημερινό αγώνα, ο οποίος αποχτά ισχύ μονάχα όταν από ατομικός γίνεται συλλογικός-κοινός. Τότε απελευθερώνουμε δυνάμεις που ούτε καν μπορούσαμε να τις φανταστούμε.

Προϋπόθεση 2η: Αυτοθέσμιση

Οι θεσμοί, άμεσα συνδεδεμένοι με τις αξίες, είναι οι από κοινού αποδεκτοί όροι και μηχανισμοί που ρυθμίζουν όλες τις λειτουργίες της κοινωνίας. Μια αυτόνομη κοινωνία δεν έχει άλλη επιλογή από το να επανεξετάσει-επανακαθορίσει και να καταργήσει (εν μέρει ή ολοκληρωτικά) τους θεσμούς που τη χωρίζουν από την ίδια τη δυνατότητά της να είναι αυτόνομη. Ιδιαίτερα εφόσον οι θεσμοί σήμερα αποτελούν εκείνες ακριβώς τις αλυσίδες που την κρατούν δέσμια. Να ξεκαθαρίσουμε πως δε μιλάμε για κατάργηση και απουσία, αλλά για θέσπιση όρων και μηχανισμών που θα ρυθμίσουν τις σχέσεις και τις λειτουργίες μιας αυτόνομης κοινωνίας. Όροι, κανόνες, νόμοι κτλ πρέπει να υπάρχουν, δεν το αμφισβητούμε αυτό. Το ζήτημα είναι ποιους θα εξυπηρετούν αυτοί - τους ισχυρούς, όπως συμβαίνει σήμερα, ή το σύνολο; Είναι προφανές πως κάτι τέτοιο προϋποθέτει έναν καθορισμό του πλαισίου των κανόνων που διέπουν την κοινωνία, και αυτό μονάχα ένα επιτυχημένο επαναστατικό κίνημα είναι σε θέση να το κάνει.

Προϋπόθεση 3η: Αυτοθέσμιση – Αυτοδιοίκηση

Μια αυτόνομη κοινωνία δεν μπορεί να είναι παρά αποκεντρωμένη, έτσι ώστε να είναι σε θέση να παράγει αποφάσεις συλλογικές, για να εφαρμόζει την άμεση δημοκρατία και να ορίζει – καλύπτει τις ανάγκες της. Για να υπάρξει αυτή η δυνατότητα, θα πρέπει να επιστρέψει η λήψη αποφάσεων σε αυτά τα υποσύνολα, δηλαδή τις κοινότητες, τις γειτονίες (στις πόλεις), τους νομούς, ως το επίπεδο της περιφέρειας. Μονάχα σε μια τέτοια κλίμακα είναι εφαρμόσιμη η αυτονομία και η άμεση δημοκρατία. Μονάχα οι ίδιοι οι άνθρωποι που κατοικούν εκεί μπορούν να πάρουν τις αποφάσεις που τους αφορούν και να διευθύνουν τη διοίκηση που θα τις εφαρμόσει. Αυτή ακριβώς η δυνατότητα μας έχει στερηθεί (καθόλου τυχαία) και έχει κάνει την αυτοδιοίκηση ένα απλό εργαλείο επιβολής και εφαρμογής αποφάσεων στις οποίες δεν έχουμε κανένα τρόπο παρέμβασης κόντρας μας έτσι υποζύγια και δούλους. Θα πρέπει λοιπόν να τις αντικαταστήσουμε με τις λαϊκές συνελεύσεις και τα συμβούλια των αντιπροσώπων τους σε επίπεδα κοινότητας-δήμου-νομού-περιφέρειας, για να μπορούμε ξανά να είμαστε κυρίαρχοι στον τόπο μας.

Προϋπόθεση 4η: Ομοσπονδιοποίηση

Δεν είναι σε καμία περίπτωση ζητούμενο για μια αυτόνομη περιφέρεια να απομονωθεί και να ανεξαρτητοποιηθεί, δηλαδή να κλειστεί στον εαυτό της. Οι σχέσεις με τις υπόλοιπες περιφέρειες θα πρέπει να είναι αλληλέγγυες και φιλικές, ώστε να αλληλοκαλύπτονται κάποιες ανάγκες αλλά και για να είναι σε θέση να αμυνθούν από κοινού ενάντια σε εσωτερικούς και εξωτερικούς κινδύνους. Αυτή την ανάγκη έρχεται να καλύψει η ομοσπονδία των αυτόνομων περιφερειών, όπου όλες οι περιφέρειες θα συμμετέχουν ισότιμα, κάτι που θα αντικαταστήσει το κοινοβούλιο,

και όπου δε θα λαμβάνονται αποφάσεις δίχως να έχουν λάβει πρώτα την έγκριση από τις τοπικές κοινωνίες. Ο φόρτος εργασίας της ομοσπονδίας θα είναι περιορισμένος επειδή οι περισσότερες αποφάσεις θα λαμβάνονται στις περιφέρειες που τις αφορούν. Με άλλα λόγια, η αποκέντρωση της εξουσίας είναι προϋπόθεση της άμεσης δημοκρατίας. Η ομοσπονδία θα είναι απλά ο συνδετικός κρίκος. Οι αντιπρόσωποι των περιφερειών θα είναι αιρετοί και άμεσα ανακλητοί.

Προϋπόθεση 5η: Εξέγερση – Επανάσταση

Είναι θεμιτό και αναγκαίο να υπάρξουν από σήμερα οι μικρές και μεγάλες μαχητικές κοινότητες που θα είναι το παράδειγμα και που θα παράγουν εφαρμόσιμα μοντέλα. Παρ' όλα αυτά, για να μπορέσουν να αναπτυχθούν και να κυριαρχήσουν θα πρέπει να ανατρέψουν το υπάρχον πολιτικό σύστημα και όχι να αρκούνται σε συνύπαρξη με αυτό. Η εξέγερση και η επανάσταση είναι ο μόνος δρόμος για την αλλαγή. Η ιστορία σε αυτό είναι αμείλικτη. Καμία εκλογική διαδικασία δε θα μπορέσει να τη φέρει. Επανάσταση πρώτα ατομική, που θα ανατρέψει τον ιδιώτη που μας κυβερνά, αλλά και κοινωνική επανάσταση που θα εδραιώσει την εξουσία των λαϊκών συνελεύσεων, των αυτόνομων περιφερειών και της ομοσπονδίας τους, που θα κάνει αυτόν τον τόπο, τόπο έμπνευσης για όλο τον κόσμο.

Το Παρίσι του 1871 η Ουκρανία του 1918, η Ισπανία του 1936, η χώρα των Βάσκων στις τελευταίες δεκαετίες του 20ου αιώνα, οι Ζαπατίστας στο Μεξικό, οι εξεγέρσεις που ξεπηδούν παντού στο σήμερα είναι τα σημάδια εκείνα που μας δείχνουν το δρόμο, τι να κάνουμε και τι να αποφύγουμε. Τίποτα δεν τελείωσε.

Αυτάρκεια*

Ας ξεκινήσουμε από τα βασικά· εάν κανείς εξαρτάται από κάποιον άλλον δεν μπορεί να είναι ελεύθερος, γιατί εξάρτηση σημαίνει υποτέλεια. Αν αυτό τον κανόνα τον προβάλλουμε στην καθημερινότητα και τις ανάγκες μας, τότε θα αντικρίσουμε μια εφιαλτική εικόνα.

- Η τροφή μας είναι στα χέρια πολυεθνικών ομίλων οι οποίοι ελέγχουν σχεδόν ολόκληρη τη διαδικασία παραγωγής, αξιολόγησης, μεταφοράς και διανομής. Από τους σπόρους, τα λιπάσματα και τα «φυτοφάρμακα», την ποιότητα και την ίδια τη διάθεση τους, όλα είναι σε χέρια που μοναδικό σκοπό έχουν να κερδοφορίσουν εις βάρος μας, όσο το δυνατόν περισσότερο, αδιαφορώντας πλήρως για τις οποίες συνέπειες.
- Η στέγη μας είναι στα χέρια διεθνών τραπεζικών ομίλων που δεν έχουν κανένα ηθικό ενδιαφέρον να μας πετάξουν στο δρόμο, των οποίων μοναδικός σκοπός είναι και πάλι η μέγιστη εις βάρος μας κερδοφορία.
- Η ηλεκτρική ενέργεια από την οποία τόσο εξαρτόμαστε είναι επίσης στη διαδικασία να περάσει υπό τον έλεγχο πολυεθνικών ομίλων.
- Το νερό από το οποίο εξαρτόμαστε απόλυτα είναι επίσης στη διαδικασία να περάσει υπό τον έλεγχο τους.
Αυτά είναι μονάχα κάποια παραδείγματα των πιο βασικών μας εξαρτήσεων. Ο καπιταλισμός και η παγκοσμιοποίηση του είναι η κινητήριος δύναμη της διαδικασίας αυτής και δεν έχει κανένα πρόβλημα να την επιβάλει με όποιο μέσο και αν χρειαστεί. Είναι δικό μας καθήκον, τόσο για εμάς αλλά κυρίως για τις επόμενες γενιές, να αντισταθούμε και να ανατρέψουμε την κατάσταση αυτή που μας απειλεί με πλήρη υποδούλωση και περιβαλλοντική καταστροφή. Αυτό για να γίνει υπάρχουν πάλι κάποιες προϋποθέσεις, θα καταγράψουμε αυτές που θεωρούμε πιο βασικές.

* Θα θέλαμε να διευκρινίσουμε ότι το περιεχόμενο του κειμένου αυτού (αυτάρκεια) ουσιαστικά θέτει μια κατεύθυνση όσο αφορά την οδό για την κατάκτηση της αυτάρκειας και δε θέτουμε ως αδιαπραγμάτευτες όλες αυτές προτάσεις που έγιναν, ούτε θεωρούμε ότι είναι οι μοναδικές. Το

1ο : Επαναπροσδιορισμός των αναγκών μας

Ο τρόπος ζωής μας έχει μετατραπεί ριζικά, γίναμε από παραγωγοί καταναλωτές. Ο πολιτισμικός οδοστρωτήρας του δυτικού τρόπου ζωής εισέβαλε στο παγκόσμιο φαντασιακό και επανακαθόρισε τις ανάγκες μας, γεμίζοντας τη ζωή μας με ένα σωρό υλικά αγαθά, στην τεράστια πλειοψηφία τους άχρηστα, ή τουλάχιστον περιττά. Αγαθά, η παραγωγή των οποίων καταναλώνει τους περιορισμένους πόρους του πλανήτη, με τεράστιες συνέπειες. Αγαθά, που έρχονται να καλύψουν ανάγκες φτιαχτές, ανάγκες δηλαδή που αν δεν τις διαφήμιζαν δε θα υπήρχαν καν. Η κατανάλωση αυτών των αγαθών «γεμίζει» την ζωή μας που στην ουσία είναι άδεια από τις απλές και μη εμπορεύσιμες χαρές τις συλλογικής ζωής, της διασκέδασης, της δημιουργίας. Αν θέλουμε ελευθερία όλα αυτά τα περιττά θα πρέπει να τα ξεφορτωθούμε, να ξαναδούμε τι πραγματικά χρειαζόμαστε.

2ο : Αποκέντρωση

«Το ψυχρό και απρόσωπο περιβάλλον της πόλης υποβάθμιζε την ανθρώπινη ζωή, τόσο αισθητικά όσο και πνευματικά, ωθώντας τους κατοίκους στα ψυχολογικά τους όρια.»

Η συσσώρευση του πληθυσμού στις μητροπόλεις φέρνει μαζί της ένα πλήθος αρνητικές παρενέργειες. Η αποξένωση των ανθρώπων από τη φύση και τις μεταξύ τους σχέσεις τους κάνει ευάλωτους και εξαρτημένους, μοναχικούς και νευρωτικούς. Στη μητρόπολη ο καθένας είναι μόνος, και μόνος του θα πρέπει να επιβιώσει· πράγμα όλο και πιο δύσκολο υπό τις παρούσες συνθήκες. Η εργασία στην πόλη σε μεγάλο βαθμό παίρνει τη μορφή της παροχής υπηρεσιών· υπηρεσιών ως επί το πλείστον άχρηστων και άχαρων. Η δυνατότητα να είναι κανείς έστω εν μέρει αυτόνομος σε μια μητρόπολη δεν υφίσταται ουσιαστικά.

Η μητρόπολη από την άλλη προσφέρει στο άτομο μια δυνατότητα πολιτικής-πολιτισμικής και συνειδησιακής διαμόρφωσης και εξέλιξης. Επίσης η ελευθέρια επιλογών και κινήσεων είναι μια απόλαυση σημαντική. Η αποκέντρωση του πληθυσμού θα διασκορπίσει και θα εμπλουτίσει την επαρχία, μεταμορφώνοντας την και δίνοντας της τη ζωτικότητα που τόσο έχει ανάγκη. Για τους λόγους αυτούς θεωρούμε πως η αποκέντρωση είναι δυνατό να είναι και εποχιακή. Θα μπορούσε, για παράδειγμα, ένα κομμάτι του πληθυσμού να εργάζεται εποχιακά και κυλιόμενα στην επαρχία (ανάλογα και με τις ανάγκες π.χ. των αγροτικών καλλιεργειών) και να είναι σε θέση να περνάει χρόνο σε πόλεις τις επιλογής του, απολαμβάνοντας την ανταποδοτική αξία από την εργασία του στην ύπαιθρο.

γεγονός ότι κατατίθενται τόσο συγκεκριμένες είναι για να δείξουν έναν τρόπο σκέψης, να καλλιεργήσουν ιδέες στον καθένα μας για την εφαρμογή τους και για να σταματήσουμε επιτέλους να σκεφτόμαστε έννοιες, όπως η αυτονομία και η αυτόρκεια μόνο στη θεωρητική σφαίρα.

Όπως και να έχει, ο πληθυσμός πρέπει να επιστρέψει στην ύπαιθρο, να ξανά-μάθει τις γνώσεις των παππούδων και των γιαγιάδων του, να αποκτήσει ξανά τη δυνατότητα να παράγει αγνά αγαθά.

3ο : Αποανάπτυξη, από-μεγέθυνση

Η λεγόμενη ανάπτυξη, βασική προϋπόθεση για τη λειτουργία του καπιταλισμού είναι από μόνη της μια συνθήκη παράλογη, καταστροφική και είναι η βασική αιτία του περιβαλλοντολογικού ολοκαυτώματος που βιώνουμε. Προκειμένου ο καπιταλισμός να είναι σε θέση να συνεχίσει να αναπτύσσεται, όλο και περισσότεροι πόροι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται, όλο και περισσότεροι άνθρωποι θα πρέπει να δουλεύουν πιο φτηνά, πιο πολύ, πιο ελαστικά. Η ανάπτυξη στα μέρη μας μεταφράζεται σε μεγάλα έργα για μεγαλοεργολάβους, πολυεθνικές κτλ. Ο φαύλος αυτός κύκλος πρέπει να σπάσει, ο μύθος της ανάπτυξης να καταρριφθεί, γιατί η οικονομική μεγέθυνση ως όρος είναι μια φούσκα που όσο μεγαλώνει τόσο πιο σίγουρα θα σκάσει στα μούτρα μας. Για αυτό η αντίσταση στις λεγόμενες επενδύσεις (μεταλλεία, ΒΑΠΕ, εκτροπή Αχελώου κ.α) είναι βασικό κομμάτι του αγώνα μας.

Η Αποανάπτυξη: *«Το μοναδικό πρόγραμμα που χρειαζόμαστε συνοψίζεται με μία λέξη: λιγότερο. Λιγότερη εργασία, λιγότερη ενέργεια, λιγότερα υλικά.»*

Τι είναι λοιπόν η αποανάπτυξη; πρόκειται για μια διαδικασία μείωσης της παραγωγής και κατανάλωσης, που θα συνοδεύεται από ένα τρόπο ζωής κατά τον οποίο ξανασκεφτόμαστε και επαναϊεραρχούμε τις ανάγκες μας προς την κατεύθυνση της λιγότερης κατανάλωσης και του περισσότερου ελεύθερου χρόνου. Είναι κατά μία έννοια η επιστροφή σε ένα τρόπο ζωής λιγότερο γρήγορο, λιγότερο αγχωτικό, πιο λιτό, οπού η αφθονία δε θα έχει αμιγώς υλικά χαρακτηριστικά.

4ο : Ριζικός μετασχηματισμός αγροτικής/κτηνοτροφικής και αλιευτικής παραγωγής.

Η προσαρμογή παραγωγής τροφίμων αναπόφευκτα προσαρμόστηκε στη φιλοσοφία και στις ανάγκες της άκρατης ανάπτυξης με κάτι παραπάνω από καταστροφικές συνέπειες τόσο στο περιβάλλον όσο και στην ίδια την ποιότητα των προϊόντων. Η βιομηχανοποίηση των τροφίμων, οι εντατικοποιημένες μονοκαλλιέργειες, τα χημικά λιπάσματα, τα φυτοφάρμακα, οι βιομηχανίες εκτροφής και σφαγής ζώων πρέπει να αντικατασταθούν από τις παραδοσιακές, ισορροπημένες και φυσικές μεθόδους. Εδώ θα θέλαμε να ανοίξουμε μια παρένθεση και να διασαφηνίσουμε κάποια πράγματα.

Οι επιστημονικές τεχνικές και γνώσεις και τα εργαλεία που προκύπτουν από τη συνεχώς εξελισσόμενη τεχνολογία στη σημερινή κοινωνία χρηματοδοτούνται από το καπιταλιστικό σύστημα για να κινούνται σε κατεύθυνση που να το αναπαράγουν και να το ενδυναμώνουν. Παρ' όλα αυτά η γνώση από μόνη της δεν έχει πρόσημο. Δεν είναι ούτε καλή ούτε κακή, αλλά χρωματίζεται ανάλογα με τα χέρια που τη χρησιμοποιούν, ανάλογα με το όφελος για το οποίο εργάζονται. Επομένως,

τεχνικές που χρησιμοποιούνται κατά κόρον στη γεωργία, την κτηνοτροφία, τη βιομηχανία, με σκοπό να παράξουν περισσότερο κέρδος, να αποξενώσουν τους εργαζόμενους από τις δουλειές τους, να πατεντάρουν για μεγάλες εταιρείες θα μπορούσαν να λειτουργήσουν προς όφελος μας αν είχαμε την κατάλληλη γνώση αλλά και την εξουσία επάνω στις επιστήμες, μέσω των κοινοτήτων μας και των ομοσπονδιών τους. Η δαιμονοποίηση της τεχνολογικής προόδου μπορεί να οδηγήσει μόνο στην απώλεια της κριτικής μας σκέψης και στην οπισθοδρόμηση.

Επίσης η αντίληψη που βρίσκει όλες τις λύσεις στην τεχνολογική ανάπτυξη μας βρίσκει αντίθετους. Για πολλές εφαρμογές επιφυλασσόμαστε, γιατί πολλές τεχνολογίες χρειάζονται προσοχή για τα αποτελέσματα που παράγουν. Όπως και να έχει:

Κρίνουμε αναγκαία τη ριζική αναδιοργάνωση με κριτήρια οικολογικά-ποιοτικά, με στόχο:

- να καλυφθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος της εγχώριας ζήτησης,
- να εγκατασταθούν αστικοί κήποι σε πάρκα, αλάνες, μπαλκόνια και ταράτσες,
- να δοθεί έμφαση στις ντόπιες ποικιλίες σπόρων και ράτσες ζώων
- να οριστούν και να περιφρουρηθούν ζώνες προστατευμένες από την αλιεία
- να περιοριστεί η κατανάλωση κρέατος

5ο : Αλληλέγγυα Κοινωνική Οικονομία - Κολεκτιβοποίηση

Ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί η οικονομία καθορίζει τον τρόπο ζωής μας- αυτό δεν νομίζουμε πως χρειάζεται και πολύ ανάλυση. Το πόσο μας επηρεάζει η οικονομία, που σήμερα χαρακτηρίζεται ως ελεύθερη αγορά, το ζούμε καθημερινά. Στον αντίποδα αυτού του μοντέλου υπήρχε και αυτό του κρατικού καπιταλισμού, ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούσε η οικονομία δύο δεκαετίες πίσω, μοντέλο εξίσου προβληματικό και ανήθικο.

Υπάρχει άλλος τρόπος; Σαφώς και ναι, η κοινωνική οικονομία, αλληλέγγυα, ηθική που έχει σαν στόχο να αποτελέσει την οικονομία της μετάβασης προς ένα διαφορετικό από τον καπιταλισμό κοινωνικό σχηματισμό. Μια οικονομία που θα έχει σκοπό την κάλυψη των αναγκών του κοινωνικού συνόλου και όχι τον πλουτισμό κάποιων λίγων.

Κολεκτιβοποίηση: σημάνει συλλογική οργάνωση και παραγωγή. Η κολεκτιβοποίηση είναι μια δυνατότητα που θα δώσει λύσεις και θα μειώσει το κόστος παραγωγής. Επίσης είναι μια δυνατότητα που δεν είναι εξαναγκαστική για τον μικρό αγρότη ή τη βιοτεχνία και την μικρή επιχείρηση. Με άλλα λόγια, ολόκληρη η μεγάλη ιδιωτική, δημόσια αλλά και η εκκλησιαστική περιουσία θα πρέπει να κοινωνικοποιηθεί και να κολεκτιβοποιηθεί, η μικροϊδιοκτησία παραμένει ως έχει, και ο κάθε ιδιοκτήτης παραγωγός θα είναι ελεύθερος να αποφασίσει αν θέλει να τη δουλέψει ατομικά-οικογενιακά (δε θα έχει το δικαίωμα να εκμεταλλεύεται συνανθρώπους του) ή συλλογικά με τη μορφή επιχείρησης κοινωνικής βάσης ή συνεταιριστικής ή συνεργατικής (κολεκτίβας)

Η επιτυχία της θα αποδείξει ότι στην ουσία ισχύει το αντίστροφο από ότι ισχυρίζεται ο καπιταλισμός: δεν είναι η ατομική ευημερία εκείνη που συνεπάγεται αυτόματα και την συλλογική ευημερία, αλλά η συλλογική είναι αυτή που συνεπάγεται και την ατομική ευημερία.

6ο : Ενέργεια – Τεχνολογία - Μεταφορές

Ενέργεια: Το ζήτημα αυτό μας έχει απασχολήσει ιδιαίτερα, μετά και την επέλαση των βιομηχανικών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΒΑΠΕ). Η παραγωγή ενέργειας είναι ένας τομέας που όσο κανένας άλλος δεν έχει επηρεάσει τον πλανήτη ολόκληρο: πόλεμοι, καταστροφές, ρύπανση είναι αποτελέσματα της αύξησης της ζήτησης και του σύγχρονου τρόπου ζωής μας.

Καταρχάς είναι θεμελιώδες να εφαρμόσουμε τους τρόπους και τις τεχνολογίες έτσι ώστε να μειώσουμε δραστικά την κατανάλωση, να αλλάξουμε τον τρόπο με τον οποίο τη χειριζόμαστε. Και τα δύο είναι εφικτά με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στο σπίτι και την εν μέρει αυτονόμηση των νοικοκυριών, ακόμη και νομών μέσω ΑΠΕ και του φυσικού αερίου που πάνε να ξεπουλήσουν σε πολυεθνικές.

Τεχνολογία: Η χρήση της δίνει λύσεις σε πολλές από τις ανάγκες μας, σήμερα και με την χρήση του διαδικτύου η γνώση πάνω σε τεχνικά ζητήματα είναι πλέον εύκολα προσβάσιμη. Η έννοια του ανοιχτού λογισμικού, αυτό που στα αγγλικά ονομάζεται open source, δίνει δωρεάν πρόσβαση σε εφαρμογές ή και στη γνώση που χρειάζεται για την κατασκευή τους. Είναι ζητούμενο οι ανάγκες μας να καλυφθούν και από κατασκευές που μπορούν να ιδιοκατασκευαστούν (DIY) με τη βοήθεια ενός μηχανικού, ηλεκτρολόγου κτλ έτσι ώστε να ανακυκλώνονται όλα αυτά τα υλικά που σήμερα πάνε στα σκουπίδια. Η εφευρετικότητα σε αυτό τον τομέα δεν έχει όρια.

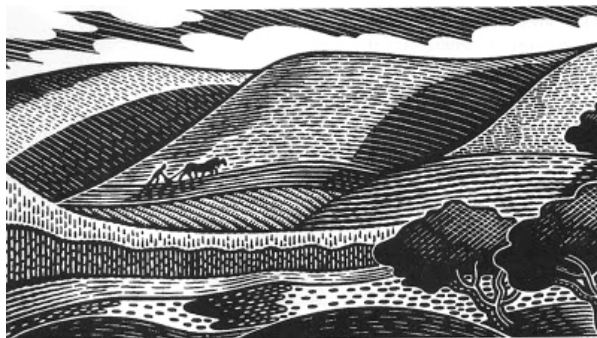
Μεταφορές: Η παράλογη χρήση του αυτοκινήτου έχει επιβαρύνει σημαντικά τόσο το περιβάλλον όσο και το εισόδημα του καθένα μας. Υπάρχει ένας τρόπος μεταφοράς που θα μπορούσε να μεταφέρει το πενταπλάσιο σε άτομα με λιγότερο κόστος (carpooling). Επίσης η κατανάλωση αγαθών που παράγονται εκατοντάδες και χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά μας (π.χ γιαούρτι από τη Νέα Ζηλανδία, λεμόνια από την Αργεντινή κτλ) απαιτεί απίστευτες ποσότητες καυσίμων, γενικά όσο το δυνατόν περισσότερα αγαθά θα έπρεπε να παράγονται εκεί κοντά όπου καταναλώνονται. Τα μέσα μαζικής μεταφοράς (σιδηρόδρομος, πλοία, λεωφορεία κτλ) θα πρέπει να έχουν χαρακτήρα κοινωνικό, όχι κερδοσκοπικό.

7ον : Προτεραιότητα υγείας και παιδείας

Υγεία: Είναι προφανές πως το πιο πολύτιμο αγαθό που έχουμε είναι η υγεία μας. Το αγαθό αυτό πρέπει να είναι προσβάσιμο σε όλους ανεξαιρέτως και δεν μπορεί να είναι έρμαιο στα χέρια εκσυγχρονιστών οικονομολόγων. Τη δομή του νευραλγικού αυτού τομέα η κοινωνία υποχρεούται να την υπερασπίζει και να τη χρηματοδοτεί, να την έχει σε προτεραιότητα. Αυτό που έχει μεγάλη σημασία να καταλά-

βουμε είναι το μεγαλύτερο και πιο δαπανηρό μέρος των παθήσεων σήμερα έχουν να κάνουν με τον τρόπο και την ποιότητα ζωής (καρκίνος, καρδιακά, εγκεφαλικά κτλ). Ο μερικός απεγκλωβισμός από τη σύγχρονη ιατρική και τις φαρμακευτικές εταιρίες είναι επίσης ένα σοβαρό ζήτημα.

Παιδεία: Η μόρφωση και η διαπαιδαγώγηση του ατόμου παίζει καθοριστικό ρόλο για την ποιότητα του ατόμου. Σήμερα δεν έχουμε παιδεία, δε ξέρουμε αν είχαμε ποτέ σε αυτό τον τόπο, σήμερα στα σχολεία και στα πανεπιστήμια παράγονται αποκλειστικά τα εξαρτήματα για τους μηχανισμούς και τις ανάγκες της αγοράς. Χρειαζόμαστε μια παιδεία που θα διαμορφώνει άτομα αυτόβουλα, χαρούμενα, κοινωνικά και όχι εγωιστές. Χρειαζόμαστε μια παιδεία ελευθεριακή.

Ισότητα

Η «ισότητα» στον καθημερινό μας λόγο αναφέρεται στην ιδέα της ίσης μεταχείρισης των ατόμων. Σήμερα, εν μέσω κρίσης -οικονομικής, πολιτικής, ηθικής, πνευματικής και κοινωνικής- περισσότερο από ποτέ, μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι η έννοια της ισότητας μεταξύ όλων των ανθρώπων δεν υφίσταται και αυτό είναι εμφανές σε όλους σχεδόν τους τομείς της καθημερινής ζωής. Μιλώντας για ισότητα εντοπίζουμε τα πιο βασικά ζητήματα στους τομείς:

Κοινωνική ισότητα

Είναι η θέση πως σε μια κοινωνία όλοι οι άνθρωποι δικαιούνται να απολαμβάνουν ισότιμη μεταχείριση. Για να εξασφαλιστεί η ισότητα μεταξύ των ατόμων που απαρτίζουν την κοινωνία και να έχουν όλοι ίσα δικαιώματα όπως η ελευθερία του λόγου, πρόσβαση σε βασικά κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες (παιδεία, υγεία, στέγαση) είναι προϋπόθεση η απουσία κοινωνικών τάξεων, ιεραρχίας και διακρίσεων που γίνονται με βάση τις διαφορές που υπάρχουν ή δημιουργούνται μεταξύ των μελών της κοινωνίας (φύλο, καταγωγή, θρησκεία, ηλικία, οικονομική κατάσταση). Οι διακρίσεις και οι διαχωρισμοί οδηγούν στην κοινωνική ανισότητα η οποία εκφράζεται μέσα από ρατσιστικές και σεξιστικές συμπεριφορές και άλλες μορφές διακρίσεων που φτάνουν να επηρεάζουν τις δυνατότητες, τις ευκαιρίες και τις συνθήκες μέσα στις οποίες μπορεί το άτομο να δημιουργήσει για τον εαυτό του και για το σύνολο.

Φυλετική Ισότητα

Αφορά κάθε διάκριση, αποκλεισμό, περιορισμό ή προτίμηση με βάση τη φυλή, το χρώμα ή την εθνική προέλευση που σκοπό έχει να εξαλείψει ή να περιορίσει την αναγνώριση, την πρόσβαση, την απόλαυση ή την άσκηση σε ισότιμη βάση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, πολιτιστικό, ή οποιονδήποτε άλλο τομέα της δημόσιας ζωής.

Είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο που το γνωρίζει καλά η ελληνική κοινωνία τα τελευταία 20 χρόνια που ο αριθμός των οικονομικών μεταναστών έχει ανέβει

κατακόρυφα. Καθημερινά παρατηρούνται κρούσματα εκμετάλλευσης σε βάρος τους κυρίως στον εργασιακό τομέα, στήρηση βασικών δικαιωμάτων, περιστατικά ρατσιστικών επιθέσεων και άλλα. Με λίγα λόγια παραβιάζονται τα βασικά τους δικαιώματα. Μεγάλο μερίδιο ευθύνης για τα φαινόμενα αυτά έχουν τα ΜΜΕ που καλλιεργούν την καχυποψία και το μίσος, δημιουργώντας και τρέφοντας στερεότυπα, με αποτέλεσμα ο ρατσισμός να παίρνει όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις.

Ανισότητα με βάση το φύλο

Σίγουρα στις σύγχρονες κοινωνίες του δυτικού κόσμου μπορούμε να πούμε ότι οι γυναίκες σε θεσμοθετημένο επίπεδο απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα και διέπονται σχεδόν από το ίδιο νομικό πλαίσιο με τους άντρες. Βέβαια, τα δεδομένα αυτά διαμορφώθηκαν μέσα από αγώνες και κατακτήσεις (π.χ. Η θέση της γυναίκας και ο ρόλος της στην κοινωνία, ίσα δικαιώματα στην εργασία, συμμετοχή στα κοινά κ.α.). Παρ' όλα αυτά αντιλαμβανόμαστε ότι, όπως και στις άλλες σχέσεις ανισότητας που αναφέρθηκαν, το θεσμικό πλαίσιο δεν είναι αυτό που καθορίζει και την κοινωνική ισότητα. Άλλοι "νόμοι" διέπουν τις σχέσεις των δύο φύλων με την εξουσία, τις επιστήμες, τις τέχνες την κοινωνική ζωή. Ένα σύνολο μηχανισμών, συμβολισμών, ψυχολογικών διεργασιών, πειθαναγκασμών, αυτονόητων αποδοχών (προερχόμενες από τους παραδοσιακά ήθη και έθιμα) οδηγούν στην κοινωνική κατασκευή των φύλων. Αυτός ο διαχωρισμός παράγει διακριτούς ρόλους και μοντέλα εξουσίας τους ενός φύλου πάνω στο άλλο σε διάφορους τομείς της κοινωνικής ζωής. Δεν είναι ανάγκη κάποιος να σε χτυπήσει ή να σου πάρει τη δουλειά για να σε καταπιέσει και να σε περιορίσει.

Υπάρχουν πολλές μορφές βίας και σεξισμού που αναπαράγονται καθημερινά. Η διακριτότητα ως προς τον τρόπο ζωής και τις "ιδιότητες- δυνατότητες" των δύο φύλων είναι επίσης μια διαδικασία που συνεχώς ενισχύει τα θεμέλια του καπιταλιστικού τρόπου οργάνωσης. Η ενίσχυση αυτή εκτείνεται από την έξαρση του καταναλωτισμού (τα προϊόντα που σε κάνουν "άντρα" και "γυναίκα" αγοράζονται και μάλιστα πληρώνονται αδρά), μέχρι τη συντήρηση της πατριαρχικής οικογένειας, όπου η επιβολή γίνεται κάτι αυτονόητο και καθημερινό και συντηρεί σαν ιδεολογικός μηχανισμός του κράτους σχέσεις εξουσίας μέσα στην κοινωνία. Η "μεταμόρφωση" της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής είναι κάτι που μάλλον θα πρέπει να ξεκινήσει από το άτομο καθώς υπάρχουν άπειρα στερεότυπα τα οποία θα πρέπει να απορρίψουμε και να αποβάλουμε από την καθημερινότητά μας. Παρ' όλα αυτά μην ξεχνάμε ότι υπάρχουν ακόμη κοινωνίες θεοκρατούμενες στις οποίες η θέση της γυναίκας είναι συγκεκριμένη και τα δικαιώματα της σχεδόν ανύπαρκτα.

Ηλικιακή ισότητα

Η ισοπεδωτική για την ισότητα εξουσία ανθρώπου πάνω σε άνθρωπο μπορεί να γίνει και μέσω της ηλικιακής ιεραρχίας και της γεροντοκρατίας. Μια συνεχής αμφισβήτηση των νεότερων γενεών που βασίζεται κυρίως στην έλλειψη εμπειρίας και στο φόβο του καινούριου. Είναι ένα φαινόμενο που ηγάζει

από προγενέστερες κοινωνικές δομές και από τη συσσώρευση προκαταλήψεων για τον αυθορμητισμό των νεότερων γενεών, αλλά και τον επιβαλλόμενο και υποχρεωτικό σεβασμό και την υπακοή στους γηραιότερους. Ο αυθορμητισμός δεν προκαλεί απαραίτητα το χάος, αφορά την απελευθέρωση των εσωτερικών δυνάμεων της εξέλιξης.

Ο σεβασμός γενικά θα έπρεπε να είναι κάτι που κερδίζεται και σαφώς δεν εξασφαλίζεται απλά από την ηλικία. Επίσης, η αξιολόγηση των απόψεων δε μπορεί να γίνεται με μόνο γνώμονα την ηλικία.

Πρόσβαση σε βασικά κοινωνικά αγαθά

Η πρόσβαση σε απαραίτητα κοινωνικά αγαθά, όπως η υγεία και η παιδεία δεν είναι ισότιμη, ούτε δίκαιη. Καθορίζεται κυρίως από την οικονομική κατάσταση του καθενός. Στις μέρες που διανύουμε το φαινόμενο αυτό φαίνεται να οξύνεται κάθε μέρα και περισσότερο αφού προβλέπεται ιδιωτικοποίηση των πάντων, οπότε τα πράγματα θα γίνουν ακόμα χειρότερα και η πρόσβαση σε αυτά θα είναι δυνατή μόνο για αυτούς που έχουν την οικονομική δυνατότητα να τα εξασφαλίσουν. Τα αγαθά αυτά θα έπρεπε να είναι προσβάσιμα σε όλους, αφού κάποια είναι απαραίτητα για την επιβίωση μας. Ακόμα και εδώ όμως, στα αυτονόητα, σχεδόν συναντάμε άνιση μεταχείριση και κατανομή.

Εν κατακλείδι

Η έννοια της ισότητας και το πώς την αντιλαμβάνεται ο καθένας έχει να κάνει με την παιδεία και τα ερεθίσματα που έχει δεχτεί από το περιβάλλον στο οποίο μεγάλωσε.

Γεννιόμαστε και μεγαλώνουμε σε μία κοινωνία με ταξική διαστρωμάτωση. Υπάρχει η τάξη που διευθύνει, εκμεταλλεύεται, κατέχει και συσσωρεύει τον πλούτο αυτού του κόσμου και η άλλη τάξη που απλά εργάζεται και παράγει αυτόν τον πλούτο χωρίς να μπορεί να τον απολαύσει. Με βάση αυτό, η έννοια της ανισότητας καλλιεργείται μέσα μας σαν κάτι φυσιολογικό και όχι ανήθικο.

Η λέξη ισότητα επομένως για μας είναι μια λέξη συνυφασμένη με την αυτονομία. Σε μια κοινωνική οργάνωση, όπου ο καθένας λαμβάνει τις αποφάσεις που τον αφορούν και τις εφαρμόζει ο ίδιος, δεν χωρούν μορφές ανισότητας και εξουσιαστικές πρακτικές. Αυτό που επιζητούμε είναι μια κοινωνία καθολικής ισότητας η οποία πρέπει να περιφρουρηθεί με την επιβολή μας επάνω στο υπάρχον κοινωνικό σύστημα. Χρειάζεται, όμως, και συνειδησιακή, εσωτερική αλλαγή και μετασχηματισμό της συμπεριφοράς μας. Η ανισότητα δεν επιβάλλεται μόνο κεντρικά π.χ από την άρχουσα τάξη. Ανισότητες διέπουν όλο το δίκτυο των κοινωνικών σχέσεων και γι' αυτό το λόγο είναι ένα ολόκληρο καταπιεστικό δίκτυο που αναπαράγεται (σε διαφορετικές εντάσεις βέβαια) από όλους μας. Ένα σημαντικό βήμα για την κατάκτηση της ισότητας θα είναι να συνειδητοποιήσουμε πως μαζί με τα δικαιώματα έχουμε και μια σημαντική "υποχρέωση", αυτή του να μην αναθέτουμε σε κανέναν αποφάσεις που αφορούν εμάς. Η αντίληψη της ανάθεσης εξουσίας στους άλλους και της απόδοσης ευθυνών δεν είναι κάτι που θα λυθεί απλά και μόνο με δομικές

αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης, όπως π.χ ή κατάργηση του κοινοβουλευτισμού, αλλά θα είναι αποτέλεσμα μιας παιδείας συλλογικής που θα καλλιεργεί αίσθημα ευθύνης απέναντι στην εκάστοτε κοινότητα η οποία θα λειτουργεί αυτόνομα και ισότιμα.

Επίσης, για την επίτευξη της καθολική ισότητας και ελευθερίας πρέπει να γκρεμιστεί και η τελευταία μορφή καταπίεσης. Πρέπει να διεκδικήσουμε την ελευθερία όλων των καταπιεσμένων. Η ελευθερία του ατόμου δεν περιορίζεται από την ελευθερία των άλλων, αλλά ενισχύεται από αυτήν.

Αντί Επιλόγου - Η επαναστατική προοπτική

Η επαναστατική προοπτική είναι κάτι που θέλουμε όλοι και όλες να ανοιχτεί σύντομα μπροστά μας. Οι διάφορες ερμηνείες του όρου όμως, δίνουν σαφώς διαφορετικά χαρακτηριστικά στις πρακτικές που θα ακολουθηθούν ως προς αυτήν.

Κάποιοι την αντιλαμβάνονται ως στιγμή, ως μια ιστορική συγκυρία που ξαφνικά θα θέσει σε λειτουργία τα προτάγματα μας και θα πλαισιώσει αληθινά επαναστατικές πρακτικές, και είναι ικανοί να περιμένουν για πάντα τη στιγμή αυτή. Διότι, ναι, είναι αλήθεια πως οι πρακτικές μας σήμερα – περιβαλλόμενες από τον καπιταλισμό- είναι καταδικασμένες να διέπονται από μια μερικότητα και ασυνέπεια ως προς την ολοκλήρωσή τους. Με άλλα λόγια, δεν είναι αμιγώς επαναστατικές και άρα για κάποιους υπάγονται σε μια σφαίρα ματαιότητας ή –κατά τους πιο σκληροπυρηνικούς- ρεφορμισμού.

Κάποιοι άλλοι, όπως εμείς, αντιλαμβανόμαστε την επαναστατική προοπτική περισσότερο ως μια διαδικασία, ως ένα αργό αλλά σταθερό αγώνα που θα φέρει πιο κοντά τη στιγμή που άλλοι μοιρολατρικά περιμένουν. Θεωρούμε ότι οι καθημερινές μας πρακτικές είναι ικανές να συμβάλλουν στη δημιουργία της ιστορικής συγκυρίας της ανατροπής (μια αντίθετη άποψη αδικεί κατά πολύ τους κοινωνικούς αγώνες), χωρίς ωστόσο να αμφισβητούμε τη σημαντικότητα των μετωπικών κοινωνικών συγκρούσεων, τις στιγμές που η ιστορία αλλάζει τις ταχύτητές της. Διότι, όσο γρήγορη κι αν είναι η τελευταία ταχύτητα στην ευθεία, τόσο άχρηστη καθίσταται όταν έχουμε μπροστά μας ανηφόρα.

Το τρίπτυχο επιλέχθηκε ως το κύριο πρόταγμα μας, ώστε να λειτουργήσει ως επικεφαλίδα της διαδικασίας αυτής. Φυσικά, η ανάγκη για την πραγμάτωση και τη διάχυση του, δεν προέκυψε από την κατάρρευση του κοινωνικού κράτους και της κρίσης. Οι δομές που θέλουμε να στήσουμε και να υποστηρίξουμε δεν είναι προϊόν προσπάθειας υποκατάστασης του κοινωνικού κράτους. Είναι δομές που λειτουργούν στο τώρα, βάσει του δικού μας αξιακού, θεωρητικού, πολιτικού κώδικα. Τα προτάγματα μας δεν είναι μια κατάσταση που διαρκώς ανατίθεται σε ένα ευοίωνο μέλλον, αλλά είναι τρόπος ζωής και διαρκής προσπάθεια για τη διάχυση-εδραίωση τους.

Επιπλέον, η διαρκής προσπάθεια για την κατάκτηση της αυτονομίας, της αυτάρκειας και της ισότητας, όχι μόνο με πολιτικούς αγώνες, αλλά και με στήριξη-θεμελίωση τους δομικά στο σήμερα, θα αποτελέσει εκείνη την απαραίτητη παιδεία για την ανατροπή του υπάρχοντος συστήματος κοινωνικής, πολιτικής οικονομικής οργάνωσης. Θα είναι εκείνη η παιδεία, που θα κερδίσει ο καθένας ώστε να μπορεί διαρκώς να λειτουργεί όλο και πιο έξω από τους θεσμούς του κράτους και τις καταπιεστικές κοινωνικές δομές.

Ταυτόχρονα είναι αναγκαίο συστατικό για να επέλθει μία ολοκληρωτική ανατροπή. Μόνο αν πολιτικές και κοινωνικές δομές από τα κάτω γίνουν λειτουργικές στο σήμερα, θα καταφέρουν να εδραιωθούν μετέπειτα, σε μία κοινωνική- πολιτική αλλαγή.

Τέλος, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι τα προτάγματα μας δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν πλήρως μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα οργάνωσης καθώς είναι ανταγωνιστικά ως προς αυτό. Δεν νοούνται νησίδες ελευθερίας, όχι μόνο γιατί το ίδιο το σύστημα θα προσπαθήσει να τις απαλείψει γιατί το αναιρούν, αλλά και γιατί θα υπάρχει πάντα μια αλληλεξάρτηση με αυτό που θα στερεί από τις δομές μας τη συνέπεια ως προς το περιεχόμενό τους. Για να το αντικαταστήσουν θα πρέπει να υπερασπιστούμε ενεργά τα προτάγματα μας και ταυτόχρονα να προσπαθούμε με διάφορους τρόπους να αποδημήσουμε τις σχέσεις, τα δίκτυα και την επιβεβλημένη οργάνωση που παράγει ο καπιταλισμός σε όλες τις εκφάνσεις της καθημερινότητάς μας.

Να ξεκαθαρίσουμε πως η απόλυτη αυτάρκεια είναι κάτι το σχεδόν ανέφικτο, κατά πόσο μάλλον σε μια εποχή όπου η τεχνολογία παίζει κυρίαρχο ρόλο σε πολλά επίπεδα. Ειδικά σε μια χώρα όπου η βιομηχανία και η αγροτική παραγωγή είναι διαλυμένη, ούτε είναι θεμιτό να στηθεί εκ νέου βαριά βιομηχανία που θα παράγει από αεροπλάνα μέχρι μίξερ. Αυτό όμως που είναι και θεμιτό και εφικτό είναι η αυτάρκεια σε επίπεδο τροφής, στέγης, ενέργειας και υποδομών υγείας και παιδείας

Να ξεκαθαρίσουμε επίσης πως δεν μιλάμε για κρατικοποίηση των πάντων όπως η αριστερά ή το ΚΚΕ. Αυτό το μοντέλο απέδειξε πως δεν είναι βιώσιμη λύση, η διαχείριση της παραγωγής από το κράτος αποξενώνει τον εργαζόμενο από αυτήν. Εμείς μιλάμε για την κοινωνικοποίηση της οικονομίας, να πάρουν δηλαδή οι ίδιοι οι εργαζόμενοι την παραγωγή στα χέρια τους, η δημιουργικότητα και δύναμη των ανθρώπων όταν ξέρουν πως παράγουν για το κοινωνικό συμφέρον, άρα και το δικό τους και των γύρω τους είναι αστείρευτη. Αν κανείς ξέρει πως με την εργασία του εξασφαλίζει την τροφή, την στέγη, την υγεία και παιδεία, τη διασκέδαση του, τότε όλα είναι εφικτά.

- Οι λεπτομέρειες και οι επιστημονικές επεξηγήσεις που λόγο χώρου δεν γίνεται να συνοδεύουν την ενότητα αυτή είναι διαθέσιμες σε μορφή link και παραπομπών σε βιβλία.

1o: <http://neaguinea.org/>

2o: • Κάρλος Τάμπο
Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΑΝΑΠΤΥΞΗΣ: ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΑ (ISBN978-960-9797-09-2)

• Σερζ Λατούς
ΠΡΟΣΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΛΙΤΗΣ ΑΦΘΟΝΙΑΣ: ΠΑΡΑΝΟΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΑΧΕΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΑΝΑΠΤΥΞΗ (ISBN978-960-9797-16-0)

4o: <http://www.peliti.gr/>

5o: <http://univsse.blogspot.gr/>
<http://www.socialeconomy.gr/>
<http://www.diktyoantallagonxanion.gr/>

• Τάκης Νικολόπουλος - Δημήτρης Καπογιάννης
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ: ΤΟ ΜΕΤΕΩΡΟ ΒΗΜΑ ΜΙΑΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ (ISBN978-960-9797-10-8)

• Πώργος Λιερός
ΥΠΑΡΚΤΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ/ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (ISBN978-960-9797-08-5)

6o: <http://opensourceecology.org/>
<http://www.pamemazi.gr>

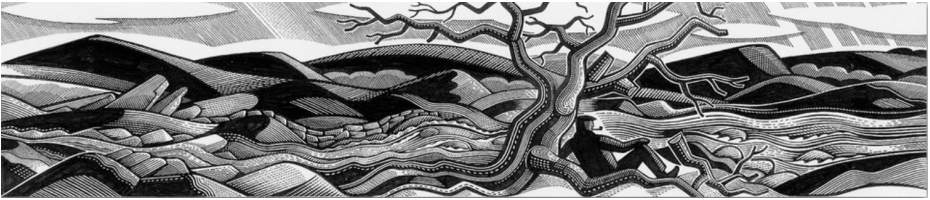
7o: <http://democraticschoolsgr.blogspot.gr/>
<http://el-paso-thessaloniki.blogspot.gr/>

**Καλούμε άτομα, ομάδες, οριζόντια δίκτυα, κοινωνικά εγχειρήματα, συνελεύσεις
γειτονιών κ.α που συμφωνούν σε γενικές γραμμές με τα όσα διατυπώσαμε να
έρθουν σε επαφή μαζί μας στο Email - aai@espiv.net**

Το ζητούμενο σήμερα είναι όλες αυτές οι δυνάμεις της κοινωνίας που έχουν οριζόντιες δομές, που στον πυρήνα τους έχουν την αλληλεγγύη και τον αντικαθεστωτικό αγώνα, να συνταχθούν, όχι σε ένα οργανισμό-κόμμα, αλλά σε ένα δίκτυο που θα έχει ένα διατυπωμένο όραμα το οποίο θα διαχυθεί σε όλη την επικράτεια και το οποίο θα είναι διακριτό σε όλων των ειδών τις κινήσεις, το οποίο θα προτάξει απέναντι στην αστική δημοκρατία και τον καπιταλισμό το τρίπτυχο
Αυτονομία, Αυτάρκεια, Ισότητα.